

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Borgensåtagande för AB Storstockholms lokaltrafiks räkning för nya bussar med anledning av eventuellt försök med trängselskatt

Föredragande landstingsråd: Ingela Nylund Watz

Ärendet

AB Storstockholms lokaltrafik hemställer om borgen för bussfinansiering inom ramen 800 000 000 kronor.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att uppdra åt AB Storstockholms Lokaltrafik (och/eller annat bolag inom dess koncern, nedan koncernbolag) och AB Stockholms läns landstings Internfinans att i samråd undersöka garantier, upphandla och välja förmånligaste form av finansiering avseende bussar under förutsättning att statliga garantier ställs för att samtliga kostnader för försöket med trängselskatt blir kompen- serade

att teckna erforderlig proprieborgen (en eller flera borgensförbindelser) för AB Storstockholms Lokaltrafiks och/eller koncernbolags räkning när AB Storstockholms Lokaltrafik och/eller koncernbolag ingår avtal om finansiering avseende bussar inom en totalram om 800 000 000 kronor

att teckna erforderlig proprieborgen (en eller flera borgensförbindelser) för AB Storstockholms Lokaltrafiks och/eller koncernbolags räkning om AB Storstockholms Lokaltrafik och/eller koncernbolag ingår avtal om inter- nationell leasing avseende bussar

att ingen borgensavgift därvid skall utgå.

Bilaga

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

2004-08-30

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 8 september 2004.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 21 september 2004.

Vid behandlingen i landstingsstyrelsen yrkades bifall dels till landstingsrådsberedningens förslag, dels till m- fp- och kd-ledamöternas förslag.

Landstingsstyrelsens beslut fattades utan omröstning.

M-, fp- och kd-ledamöterna reserverade sig:

”Landstingsstyrelsen föreslås besluta att avslå hemställan från AB Storstockholms lokaltrafik om borgen för bussfinansiering.

Regeringen och riksdagsmajoriteten har påtvingat Stockholm ett försök med trängselavgifter som invånarna inte vill ha. I stället för att försvara regionens intressen har socialdemokraterna i landstinget och Stockholms stadshus valt att svika sina vallöften och genomföra trängselavgifterna.

Regeringen har avtalat med landstinget att staten ska stå för samtliga merkostnader i samband med försöket med trängselavgifter. Nu visar det sig att regeringen inte klarar att uppfylla sina löften, och kanske inte ens har för avsikt att göra det.

Om landstinget bifaller begäran från SL om borgen, minskar sannolikheten ytterligare att staten ställer ut motsvarande borgen. Förslaget bör därför avslås. Om regeringen vill genomföra ett plågsamt försök med trängselavgifter, måste regeringen också klara att uppfylla sina åtaganden, så att landstinget inte drabbas av några extra kostnader. Vaga löften duger inte. Ska SL införskaffa fler bussar, måste också hela kostnaden och kreditrisken tas av regeringen.”

M-, fp- och kd-ledamöterna antecknade följande särskilda uttalande:

”Moderata samlingspartiet, folkpartiet liberalerna och kristdemokraterna har motsatt sig försöket med trängselavgifter både i riksdagen och i Stockholms stadshus. Nu när vi står inför fullbordat faktum är vi tyvärr tvungna att

acceptera att dessa bussar behövs för att klara trafiken även om vi hellre hade varit utan biltullar och satsat dessa pengar på andra och betydligt bättre investeringar i kollektivtrafiken.

Det visar sig att SL:s kostnader för försöket med biltullar blir dyrare än vad som beräknats tidigare. Bara bussinköpen kostar skattebetalarna 800 miljoner kronor. Pengarna rinner iväg.

Detta tillsammans med kostnaderna för att bygga tullstationerna m m är ett oansvarigt hanterande av skattemedel. Alla undersökningar visar att stockholmarna inte vill ha biltullar. Trots detta gör vänstermajoriteten i landstinget och Stockholms stad upp med regeringen om finansiering av detta ettåriga försök.

Risken är dessutom att Stockholmsregionen får en mindre del av kakan vad gäller framtida infrastruktursatsningar. Det vore bättre om man satsade på mer långsiktiga lösningar än att satsa en massa pengar på ett försök som ingen vill ha.”

Ärendet och dess beredning

AB Storstockholms lokaltrafik har den 7 juli 2004 beslutat att uppdra åt verkställande direktören att i samråd med Stockholms läns landsting undersöka garantier och leasingupplägg för finansiering av nya bussar med anledning av försöket med trängselskatt, att uppdra åt verkställande direktören att genomföra finansieringsupphandling och tillse att erforderliga avtal tecknas av berörda SL-bolag, att hos landstinget hemställa om borgen för bussfinansiering inom ramen 800 000 000 kronor, att alla ovanstående beslut förutsätter statliga garantier för samtliga merkostnader AB Storstockholms lokaltrafik får av försöket med trängselskatt .

Landstingsdirektören har i tjänsteutlåtande den 30 augusti 2004 (bilaga) föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta att uppdra åt AB Storstockholms Lokaltrafik (och/eller annat bolag inom dess koncern, nedan koncernbolag) och AB Stockholms läns landstings Internfinans att i samråd undersöka garantier, upphandla och välja förmånligaste form av finansiering avseende bussar under förutsättning att statliga garantier ställs för att samtliga kostnader för försöket med trängselskatt blir kompenserade att teckna erforderlig proprieborgen (en eller flera borgensförbindelser) för AB Storstockholms Lokaltrafiks och/eller koncernbolags räkning när AB Storstockholms Lokaltrafik och/eller koncernbolag ingår avtal om finansiering avseende bussar inom en totalram om 800 000 000 kronor att teckna erfor-

derlig proprieborgen (en eller flera borgensförbindelser) för AB Storstockholms Lokaltrafiks och/eller koncernbolags räkning om AB Storstockholms Lokaltrafik och/eller koncernbolag ingår avtal om internationell leasing avseende bussar *att* ingen borgensavgift därvid skall utgå.

Bilaga

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

Förvaltningens synpunkter

Utgångspunkten för finansiering av investeringar är att anskaffa långsiktig finansiering med de bästa villkor som finansmarknaden kan erbjuda inom ramen för landstingets finanspolicy. Upphandling och beslut om val av finansieringslösning sker i samråd mellan AB SL och AB SLL Internfinans och i samarbete med SL:s rådgivare. SL:s fordonsinvesteringar har finansierats företrädesvis genom leasing eftersom detta inneburit det mest förmånliga alternativet. Av totalt borgensbelopp för SL-koncernen per 2003-12-31 på sammanlagt 13 822 mkr är 11 289 mkr ianspråktaget.

Om kommande finansieringslösning medför internationell leasing skall beslut därom fattas i SL:s styrelse. Ett borgensåtagande för en svensk lease kan begränsas till ett visst belopp, vilket inte är fallet för t. ex. en amerikansk lease. I stället fastställs omfattningen av borgensförbindelsen enligt principer som anges nedan i avsnitt om Borgen riskbedömning.

Borgen - riskbedömning

Den borgen landstinget föreslås teckna är en proprieborgen, d.v.s. en borgen så som för egen skuld. Borgen kommer att gälla till förmån för samtliga finansiärer och omfatta SL:s samtliga förpliktelser. Omfattningen av borgensåtagandet kan värderas till finansieringsavtalet för den aktuella finansieringen. Kostnad för att bryta avtalsförhållandet i förtid kan preciseras i avtalet. Denna uppgår i normalfallet till 0-3 % av det totala engagemanget och varierar under avtalstiden. Härtill kommer ansvaret för återbetalning av finansieringsbeloppet.

I det fall SL eller SL:s koncernbolag tecknar leasingavtal med leasegivare i USA finns redan från början överenskommet i avtalet vad kostnaden är för att lösa upp, bryta eller omarrangera avtalsförhållandet. Beroende på olika avtalskonstruktioner kan denna kostnad ligga mellan ca 0-25% av det totala engagemanget. Kostnaden varierar från år till år inom det angivna spannet.

Då den amerikanska leasingen inte syftar till att finansiera anskaffande av utrustning, erläggs betalning av leasingavgifter normalt av en finansiell institution (oftast en välrenommerad bank) som, mot att leasetagaren ställt säkerhet, åtagit sig detta betalningsansvar. Det skall dock noteras att leasetagaren fortfarande är ansvarig mot leasegivaren för avgifternas erläggande

och sålunda står risken t.ex. för det fall att den finansiella institutionen kommer på obestånd.

Utöver ovannämnda kostnader kan det finnas ett allmänt ansvar för krav riktade mot leasingobjekten eller för olyckshändelser eller liknande, motsvarande den risk som SL i de flesta fall ändå har med avseende på fordonen.

Tillvägagångssätt för värdering av oramad borgen

Vid värdering av borgensåtagandets omfattning, om avtalet upphör i förtid, kan sålunda den ovan angivna procentuella andelen av det totala engagemanget läggas till grund, med tillägg av ett belopp för övriga bedömda risker. En sådan värdering skall ske årligen. Landstinget ansvarar för och kontrollerar att detta utförs. Revisorernas kontroll av att värdering är utförd ingår i ordinarie granskningsarbete som grundar sig på bl.a. lagen om kommunal redovisning. Detta förfarande är sedan 2000 gängse rutin för de oramade borgensåtaganden som tidigare tecknats.

Uppföljning borgensåtaganden

Uppföljning av landstingets borgensåtaganden och värdering av landstingets borgensansvar görs två gånger per år i samband med delårsbokslut och årsbokslut och enligt de redovisningsprinciper som gäller för landsting.

Sammanfattning

Om finansieringsupphandlingen påvisar en finansieringslösning med villkor som är bättre än de landstinget kan uppnå genom traditionell upplåning på kapitalmarknaden bör ett sådant alternativ väljas och landstinget därmed så som säkerhet utfästa en borgen. Om val av finansieringsform innebär internationell leasing skall SL:s styrelse fatta beslut därom. Landstingsfullmäktiges beslut förutsätter statliga garantier för samtliga merkostnader som SL får av försöket med trängselskatt. SL:s hemställan, i styrelsebeslut 2004-03-30, om borgen för finansiering av biogasbussar behandlas i särskild ordning.